

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ ФАРМАКОТЕРАПІЇ

Посилкіна О.В, Світлична К.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.ep.nfay@rambler.ru

Одним з головних аспектів побудови ефективної системи лікарського забезпечення в Україні є раціональне використання лікарських засобів, що передбачає перехід до технологій лікування з доказаною ефективністю та безпечністю з врахуванням економічної доцільності їх використання.

Вирішення проблеми підвищення ефективності використання ресурсів у системі лікарського забезпечення потребує обґрунтованого методологічного підходу, інструментом якого є фармакоеконічний аналіз, який дозволяє приймати рішення відносно оптимального вибору лікарських засобів. У зв'язку з цим, в першу чергу, потрібне впровадження економічної оцінки ефективності та якості фармакотерапії.

Економічна оцінка поряд з клінічними дослідженнями являє собою раціональний метод створення умов, які дозволяють найбільш ефективно розподіляти обмежені ресурси, а також є одним з головних джерел інформації, який сприяє прийняттю правильних рішень споживачами, лікувально-профілактичними установами та фармацевтичними підприємствами.

Однією з головних складових економічної оцінки фармакотерапії є оцінювання витрат.

На сьогоднішній день відсутня стандартизація методів обліку та оцінки витрат, які пов'язані з вибором альтернативної медикаментозної схеми лікування. Існуюча традиційна класифікація витрат повинна включати: прямі медичні, прямі немедичні, непрямі і нематеріальні витрати.

Аналізуючи існуючі підходи до розрахунку цих витрат, можна зробити висновок, що сьогодні відсутній єдиний прозорий підхід до розрахунку прямих і непрямих витрат, які пов'язані з вибором певної медикаментозної схеми

лікування, а також чітко невизначені джерела інформації для таких розрахунків.

Виходячи з цього, потрібно розробити уніфіковану систему загального єдиного інформаційного забезпечення відносно змісту витрат, з одного боку, а також методику розрахунку кожної позиції цих витрат, з іншого боку. Так, наприклад, до складу прямих витрат входить такий елемент, як тарифи на медичні послуги.

Проведення економічних розрахунків ускладнюється тим, що в Україні встановлена приблизна вартість на медичні послуги, а ряд з них взагалі не оцінені.

Повинна бути розроблена уніфікована система тарифів на однопрофільні медичні послуги. Також при аналізі схем лікування необхідно враховувати всі лікарські препарати, які приймав хворий за період лікування з вказівкою торгових назв, добових доз, тривалості лікування, способу введення і корекції побічних ефектів.

Відносно непрямих витрат – не розроблена методологія обліку витрат, які пов'язані з тимчасовою відсутністю на роботі як самого пацієнта, так і його близьких (недовироблений суспільний продукт).

Взагалі на сьогоднішній день не існує науково-обґрунтованих підходів до обліку так званих нематеріальних витрат, які обумовлені болем, страхом, стресом у хворого і його близьких.

Підсумовуючи все вищезазначене, потрібно відмітити, що для достовірності, прозорості та обґрунтованості фармакоекономічних досліджень необхідна розробка вітчизняних стандартів з економічної оцінки фармакотерапії. Без впровадження даних підходів неможливо коректно довести економічну доцільність відносно обґрунтованого вибору лікарських засобів і включення їх до формулярів і стандартів лікування.